

СИЛАБУС ДИСЦИПЛІНИ

Назва дисципліни	Основи екології та безпека життєдіяльності, 4 (3) кредити ЄКТС
Викладач	Чаус Ганна Григорівна, кандидат біологічних наук, доцент кафедри безпеки життєдіяльності, тел.: (056) 373-15-81, h.h.chaus@ust.edu.ua
Курс та семестр, у якому можливе (планується) вивчення дисципліни	1 (2 або 3) курс, 1 (4 або 5) семестр
Факультети, студентам яких пропонується вивчити дисципліну	Усім факультетам
Перелік компетентностей та відповідних результатів навчання, що забезпечує дисципліна	<p>Компетентності: 1. Формування свідомого, морально-відповідального ставлення людини до діяльності в природі, виховання здатності збереження планетарного життя на основі знання його унікальності. 2. Формування знань про основні закономірності взаємодії людини, суспільства і природи, особливості впливу антропогенних чинників на природне середовище та його зворотну дію, методи управління процесами природокористування, забезпечення реалізації превентивних заходів з охорони довкілля та збереження природних ресурсів. 3. Знання закономірностей виникнення і розвитку небезпек, надзвичайних ситуацій, їх властивості, можливий вплив на життя і здоров'я людини та формування необхідних умінь і навичок для їх запобігання, ліквідації, захисту людей та навколишнього середовища.</p> <p>Очікувані результати навчання: 1. Називати базові поняття екології та безпеки життєдіяльності. 2. Класифікувати небезпеки, характеризувати їх небезпечний вплив на людину і суспільство. 3. Визначати принципи збалансованого природокористування. 4. Оцінювати небезпеки на основі ризик-орієнтованого мислення, визначати ризики небезпек, перераховувати сучасні проблеми і головні завдання безпеки життєдіяльності. 5. Виконувати оцінку середовища перебування щодо особистої безпеки, безпеки колективу, суспільства, визначати основні підходи щодо підвищення безпеки. 6. Оцінювати взаємний вплив людини і природи, визначати основні принципи забезпечення реалізації превентивних заходів з охорони довкілля та збереження природних ресурсів. 7. Проводити моніторинг небезпечних ситуацій та обґрунтувати основні підходи і заходи щодо збереження життя, здоров'я та захисту працівників в умовах загрози і виникнення небезпечних та надзвичайних ситуацій. 8. Визначати принципову схему, спосіб захисту від несприятливих змін навколишнього природного середовища, встановлювати і аналізувати причинно-наслідкові зв'язки цих змін.</p>
Опис дисципліни	
Попередні умови, необхідні для вивчення дисципліни	Базові знання з біології, хімії, фізики
Основні теми аудиторних занять та самостійної роботи	32 години лекцій та 16 годин практичних занять. Основні теми лекцій: 1. Вступ до курсу основи екології та безпека життєдіяльності. Визначення та основні поняття екології. Історія

	<p>екології. Основні екологічні закони. 2. Поняття про середовище існування. Структура природного середовища. Природні ресурси. 3. Рівні організації органічного світу. Поняття про біосферу. Екосистеми та їх місце в організації біосфери. 4. Правові та міжнародні аспекти охорони природи. Контроль і моніторинг природного середовища в Україні. 5. Антропогенний вплив людини на довкілля. 6. Категорійно-понятійний апарат з безпеки життєдіяльності, таксономія небезпек. Системний аналіз в безпеці життєдіяльності. 7. Природні загрози та характер їх проявів і дії на людей, тварин, рослин та об'єкти економіки. 8. Техногенні небезпеки та їхні наслідки. 9. Соціально-політичні небезпеки, їхні види та особливості. Соціальні та психологічні чинники ризику. 10. Ризик-орієнтований підхід для прогнозування виникнення та розвитку надзвичайних ситуацій.</p> <p>Практичні заняття: 1. Проблема вичерпності природних ресурсів. 2. Організація спостереження та контроль забруднень атмосферного повітря. Розподіл концентрацій забруднюючих речовин в атмосфері. 3. Оцінка психологічних якостей особистості, що впливають на безпеку життєдіяльності. Кількісне оцінювання ризику небезпеки. 4. Визначення стану стресового навантаження людини. Стресостійкість особистості. 5. Визначення переключення уваги в умовах активного вибору корисної інформації.</p> <p>Теми для самостійного вивчення: 1. Природно-заповідний фонд України. Функції природоохоронних територій та класифікація природоохоронних об'єктів в Україні. Червоні книги як форма захисту природи. 2. Екологічні організації та екологічні проекти в Україні та світі. Проведення кількісного та якісного аналізу побутових відходів своєї родини за тиждень; з'ясування шляхів зменшення або рециклізації кожної категорії відходів.</p>
Мова викладання	Українська
Список основної та додаткової літератури	<ol style="list-style-type: none"> 1. Березуцький В. В. Екологія : навч. посібник для студентів усіх спеціальностей та усіх форм навчання [Текст] / В. В. Березуцький, Л. А. Васьковець, О. М. Древаль; за ред. проф. В. В. Березуцького. – Х.: НТУ «ХПІ», 2016. – 420 с. 2. Бегун В. В., Науменко І. М. Безпека життєдіяльності (забезпечення соціальної, техногенної та природної безпеки: Навч. посібник. [Текст] / В. В. Бегун, І. М. Науменко. – К.: Знання, 2004. – 328с. 3. Білявський Г.О. Основи екології: теорія та практикум [Текст] / Г.О. Білявський, М.М. Па-дун, Р.С. Фурдуй - К.: Лібра, 2006. - 368 с. 4. Васюкова Г.Т. Екологія / Г.Т. Васюкова, О.І. Грошева – К.: Кондор, 2016. – 524с. 5. Джигирей В.С. Екологія та охорона навколишнього середовища [Текст] / В.С. Джигирей. – К.: Вища школа.-2007.-422с. 6. Желібо Е. П., Заверуха Н. М., Зацарний В. В. Безпека життєдіяльності. [Текст] / Е. П. Же-лібо, Н. М. Заверуха, В. В. Зацарний. – Київ: «Каравела», 2005. – 344с. 7. Запорожець О.І. Безпека життєдіяльності. 2-ге видання/ О.І. Запорожець. – К.: ЦУЛ, 2019. – 448 с. 8. Зеркалов Д. В. Довідник залізничника. Техногенна безпека. У восьми книгах. Книга третя. [Текст] / Д. В. Зеркалов, М. В. Дорошенко, В. Г. Лоза, П. О. Яновський. – Київ: Основа, 2004 р. – 1024 с.

	<p>9. Мохняк С.М. Безпека життєдіяльності. Навчальний посібник. Львів. [Текст] / С.М. Мох-няк, О.С. Дацько, О.І. Козій та ін. Видавництво НУ "Львівська політехніка", 2009.- 264 с.</p> <p>10. Сидоренко Г. Г. Методичні рекомендації до виконання практичних робіт з дисципліни «Основи екології та безпека життєдіяльності» Частина 1./ Г.Г. Сидоренко, Г. В. Ліціук. – Д.: Вид-во Дніпров. нац. ун-ту залізн. трансп. ім. акад. В. Лазаряна, 2019. – 23 с.</p> <p>11. Основи екології та безпека життєдіяльності [Текст]: методичні рекомендації до виконання самостійної роботи / уклад. Г. Г. Сидоренко. – Д.: Вид-во Дніпров. нац. ун-ту залізн. трансп. ім. акад. В. Лазаряна, 2019. – 18 с.</p>
--	---